

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

JIHLAVA

Inspekční zpráva

Střední odborné učiliště, Pelhřimov, Friedova 1469

Friedova 1469, 393 01 Pelhřimov

Identifikátor školy: 600 008 487

Termín konání orientační inspekce: 19. až 27. duben 2001

Čj.	113 63/01-5078
Signatura	ok3hu201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola byla zřízena MŠMT ČR jako příspěvková organizace. Sdružuje střední odborné učiliště (kapacita 855 žáků), domov mládeže (98 lůžek) a školní jídelnu (220 jídel). Škola zajišťuje teoretické a praktické vyučování a výchovu mimo vyučování. Odborný výcvik probíhá ve vlastních prostorách nebo na smluvních pracovištích.

Ve středním odborném učilišti jsou vyučovány nastavbové obory 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních a 64-41-L/521 Podnikání v oborech obchodu a služeb, čtyřleté studijní obory 23-45-L/002 Mechanik seřizovač – obráběcí stroje a linky, 26-43-L/001 Mechanik elektronik a 31-43-L/004 Operátorka oděvní výroby – oděvní výroba a tříleté učební obory 23-51-H/003 Strojní mechanik – stroje a zařízení, 23-52-H/001 Nástrojař, 26-51-H/002 Elektrikář – slaboproud, 26-51-H/003 Elektrikář – silnoproud, 31-58-H/003 Krejčí – dámské oděvy, 32-52-H/001 Brašnář, 33-56-H/003 Truhlář – dřevěné konstrukce, 66-51-H/004 Prodavač – smíšené zboží, 66-51-H/005 Prodavač – elektrotechnické zboží a 69-51-H/001 Kadeřník. Všechny obory jsou vyučovány v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaným MŠMT pod čj. 31 213/99-21 dne 20. 10. 1999 s účinností od 1. 9. 1999.

V době konání inspekce navštěvovalo střední odborné učiliště ve dvaceti dvou třídách 539 žáků.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Výuka předmětu probíhá v souladu se schválenými učebními dokumenty. Obsah platných učebních osnov je předmětovými komisemi rozpracován do funkčních tematických plánů, kterými se vyučující při výuce řídí. Učitelé jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a jsou seznámeni s doporučeními pedagogicko-psychologické poradny.

Předmět český jazyk a literatura je vyučován třemi pedagogy, z nichž dva splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle platné právní normy, jeden vyučuje předmět pouze se způsobilostí odbornou. Absence pedagogické způsobilosti neměla na kvalitu výuky negativní vliv.

Výuka českého jazyka a literatury probíhala v kmenových učebnách. Pomůcky jsou ve sbírkách v dostatečném množství, pouze počet audio- a videonahrávek je nižší. Školní knihovna obsahuje tituly krásné i odborné literatury. Podnětnost a estetická úroveň většiny učeben byla na dobré, popř. velmi dobré úrovni. Psychohygienické podmínky byly ve většině hodin průměrné.

Struktura hodin odpovídala věku žáků a stanoveným cílům. Ve vyučovacích jednotkách převládaly frontální metody práce. Ve sledovaných hodinách nebyla didaktická technika uplatněna. Bylo pracováno zejména s učebnicí, popř. dalšími texty. V některých třídách nebyly učebnice k dispozici pro všechny žáky. Poznámky byly převážně diktovány. I v učebních oborech převažovala v hodinách literatury faktografie, práce s textem byla zařazována jen okrajově. Při výkladu literatury byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Žáci byli běžně upozorňováni na klíčová úskalí a při řešení úkolů jim byla poskytována pomoc. Ve sledovaných hodinách bylo zaznamenáno jen málo skupinové nebo samostatné tvůrčí práce, která by vytvářela prostor pro uspokojování individuálních potřeb a schopností. Málo efektivní

bylo zkoušení jednotlivců, zatímco ostatní žáci neměli zadanou práci a jen částečně věnovali pozornost dění u tabule. V několika případech byly zaznamenány pestré formy zkoušení, kdy žáci kladli zkoušeným otázky a byli zapojováni do vzájemného hodnocení. Zde byly vytvářeny předpoklady pro rozvoj komunikativních dovedností. Odborné znalosti vyučujících byly na vysoké úrovni.

Klasifikace žáků při zkoušení byla zdůvodněná. Snaha a pokrok byly pozitivně oceňovány jen některými vyučujícími. Závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení výkonů žáků proběhlo pouze v několika málo hodinách.

Komunikace mezi učitelem a žáky probíhala zpravidla v rámci stanovených pravidel. Jen v několika hodinách byl vytvářen prostor pro vyjádření vlastních názorů žáky. Kooperace mezi nimi nebyla převážně rozvíjena.

V průběhu školního roku jsou pravidelně organizovány kulturní akce, návštěvy divadla, kina apod.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu výuky českého jazyka a literatury jako průměrnou.

Anglický jazyk, německý jazyk

Výuka cizích jazyků probíhá podle schválených učebních dokumentů. Návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky zajišťují tematické plány. Žáci zpravidla pokračují v jazyce, který navštěvovali v základní škole, a jsou při výuce děleni do skupin. Aby mohly být uspokojeny jejich požadavky, skupiny jsou často tvořeny žáky více tříd stejného ročníku. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení, v několika hodinách jim byla věnována zřejmá péče. K rozšíření znalostí německého jazyka slouží nepovinné hodiny konverzace v německém jazyce ve třetím a čtvrtém ročníku studijních oborů.

Anglický jazyk je vyučován třemi vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti, německý jazyk čtyřmi vyučujícími, z nichž dva splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a dva vyučují bez způsobilosti odborné i pedagogické. Chybějící pedagogická způsobilost měla v části hodin negativní vliv na kvalitu výuky, chybějící odborná způsobilost měla negativní dopad na výuku jen výjimečně.

Výuka probíhala v kmenových učebnách a v jedné funkčně vybavené jazykové učebně. Vybavení pomůckami je dobré pro výuku německého jazyka, v anglickém jazyce umožňuje pouze plnění osnov. Podnětnost jazykové učebny je velmi dobrá, v kmenových učebnách průměrná. Relaxaci byla věnována pozornost jen v menší části sledovaných hodin.

Výuka byla jen v několika hodinách vedena v cizím jazyce. Stanovené cíle byly přiměřené schopnostem žáků. V hodinách žáci pracovali převážně s učebnicí. Jen v jediné hodině byla uplatněna magnetofonová nahrávka. Jiná audiovizuální technika nebyla při výuce využita. V jazykové učebně byly běžně při výuce používány slovníky. Při řešení úkolů byla jednotlivcům věnována pozornost, která však často snižovala efektivitu výuky ve třídě jako celku. Také při zkoušení byli ostatní žáci bez zadané práce pasivní.

Při výuce bylo často vhodně využíváno vstupní i průběžné motivace. Učivo bylo vhodně aktualizováno. Většina vyučujících oceňovala snahu a pokrok. Klasifikace byla učitelem obvykle zdůvodněná.

Ve většině sledovaných hodin byla respektována pravidla slušného chování a komunikace. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu výuky ve sledovaných předmětech jako průměrnou.

Matematika

Týdenní hodinové dotace předmětu jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídalo učebním osnovám. Úpravy obsahu výuky provedené učiteli a uvedené v tematických plánech jsou v souladu s učebními osnovami. Drobné odchylky od časového plánu učitelů byly vždy řádně zdůvodněny. Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla vynikající.

Z hospitovaných hodin bylo deset učeno s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jedna hospitovaná hodina byla učena s odbornou způsobilostí, ale bez pedagogické způsobilosti. Absence pedagogické způsobilosti neměla negativní vliv na kvalitu výchovně vzdělávací práce. Kladně lze hodnotit velmi dobré odborné znalosti a pedagogický takt vyučujících.

Výuka probíhala v kmenových třídách, jejichž prostředí bylo zpravidla podnětné a estetické. Vybavení kabinetů dostatečně zabezpečuje požadavky výuky předmětu. Ve většině sledovaných hodin nebyly však používány učební pomůcky, didaktická technika, ani další zdroje informací. Organizace hodin celkově odpovídala psychohygienickým požadavkům. V žádné hospitované hodině nebylo zaznamenáno zařazení relaxačních prvků.

Výběr, sled a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva a specifickým podmínkám jednotlivých tříd. Organizační pokyny byly žákům jasné a srozumitelné. Při vyučování byly využívány především frontální metody práce s dominantním postavením učitele. V části sledovaných hodin byli žáci vhodnou formou vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Alternativních způsobů řešení zadaných úkolů nebylo vždy využito. V důsledku zvolených forem a metod nebyl vždy vytvářen dostatečný prostor pro samostatné a aktivní učení s ohledem na individuální tempo a potřeby žáků. V části sledovaných hodin byli zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení. V jedné hodině byla zařazena práce ve skupinách. Nezařazování diferencovaných činností mělo v několika hodinách negativní dopad na aktivitu žáků. Celkově byl vyučovací čas využit efektivně. Učivo bylo žákům ve všech hospitovaných hodinách předkládáno věcně správně.

Na začátku většiny vyučovacích jednotek bylo učiteli použito vhodné motivace. V části sledovaných hodin byly do výuky zařazeny mezipředmětové vztahy a spojení teorie s praxí. Otázky při zkoušení měly návaznost na probírané učivo a byly převážně zaměřeny na pochopení vztahů a souvislostí mezi vyučovanými celky a na aplikaci probraného učiva. Učitelé ověřovali pochopení zadávaných úkolů a upozorňovali na klíčová úskalí. Při řešení úkolů byla většinou žákům poskytována zpětná vazba. Využití metody práce s chybou nebylo zjištěno. Sporadicky docházelo k vytváření dovedností potřebných pro sebekontrolu a sebehodnocení.

V hospitovaných hodinách byly při hodnocení respektovány individuální dispozice žáků a oceňována snaha o pokrok. Hodnocení vždy obsahovalo analýzu jejich výkonu. Bylo zaměřeno pozitivně, pouze v malé části hodin bylo zaměřeno na hledání chyb a nedostatků.

Výuka probíhala v rámci dohodnutých pravidel komunikace, která jsou žákům známa a jimi dodržována. Průvodním znakem přístupu učitelů k žákům je respektování jejich osobnosti a vytváření prostoru pro diskusi. V převážné většině hospitovaných hodin žáci k výuce projevovali pozitivní vztah. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni.

Kvalita výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Chemie

Časová dotace pro předmět odpovídá platným učebním plánům jednotlivých oborů. Výuka probíhá podle tematických plánů učiva. Členění učiva do jednotlivých ročníků uvedené v tematických plánech odpovídá schváleným učebním osnovám. Existující materiálně technické podmínky neumožňují provádět v plném rozsahu předepsaná laboratorní cvičení. Laboratorní cvičení naplánovaná v tematických plánech mají většinou teoretický charakter. Stanovené vyučovací cíle většinou odpovídaly aktuálnímu složení třídy, v potřebném rozsahu byly však sděleny žákům pouze v některých hodinách.

Výuku chemie zajišťují čtyři učitelé, z nichž dva splňují podmínky odborné způsobilosti a dva vyučují bez odborné i pedagogické způsobilosti. Výuka bez požadované způsobilosti byla srovnatelná s výukou zajištěnou s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výchovně vzdělávací činnosti probíhaly v odborné učebně a v učebnách kmenových. Z hlediska vybavení byl zaznamenán minimální rozdíl mezi odbornou učebnou a kmenovými učebnami. Rozvod vody a plynu v odborné učebně není v současnosti funkční. Mobilní digestoř, která je umístěna v kabinetě, není využívána. Ve vybavení pomůckami pro výuku existují slabá místa, nejvýraznější slabinou je vybavení pro provádění předepsaných laboratorních cvičení a chemických pokusů.

Struktura hodin neodpovídala vždy věku žáků a především stanoveným výukovým cílům. Hodiny měly tradiční strukturu s využitím klasifikovaného ústního nebo neklasifikovaného orientačního opakování. Do klasifikovaného opakování byli jen v malém rozsahu zapojováni ostatní žáci třídy. Dominantní částí hodin byl výklad s převahou verbálního působení učitele. Většinou byla patrná snaha vyučujícího o zapojení žáků. Zápis byl diktován většinou v průběhu výkladu. Částečně byly využity učebnice, které však někteří žáci neměli k dispozici. Didaktická technika byla uplatněna ve dvou sledovaných hodinách. Při výuce byly jen málo zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků. Kooperativní techniky učení nebyly zpravidla zařazeny. Prostor pro uplatnění samostatného a aktivního učení byl málo výrazný.

Důsledkem méně výrazného motivačního působení byla v některých hodinách pasivita žáků. Mezipředmětové vztahy byly využity jen v menším počtu hodin. Předávané vědomosti byly často aktualizovány, spojovány se životem. Často byly využívány dříve získané vědomosti žáků. V některých hodinách byla uplatňována zpětná vazba a průběžná kontrola. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo zaznamenáno. Ve většině případů bylo opomíjeno hodnocení výkonů žáků, popř. se toto hodnocení omezilo jen na klasifikaci. Chybělo i zhodnocení vyučovacích jednotek včetně splnění stanovených výukových cílů.

Ve sledovaných hodinách bylo zřejmé, že pravidla jednání jsou žákům známá a jsou jimi většinou akceptována. Výuka probíhala většinou v příznivé atmosféře, projevy nežádoucího chování žáků byly zaznamenány jen ojediněle. Prostor pro uplatnění dotazů a názorů žáků nebyl ve většině případů náležitě využit. V důsledku převládajících transmisivních činností měli žáci zpravidla málo možností pro rozvoj komunikativních dovedností.

Kvalita výuky chemie je hodnocena jako průměrná.

Tělesná výchova

Časová dotace hodin ve sledovaném předmětu odpovídala schváleným učebním dokumentům. Zpracované tematické plány vycházejí z prostorových podmínek. Členění učiva odpovídá učebním osnovám. Mezi jednotlivými ročníky nedochází k obsahové duplicitě. Plánované cíle byly v souladu se zásadou soustavnosti a byly většinou v hodinách splněny. Plánování a bezprostřední příprava pedagogů byly na velmi dobré úrovni.

Z hospitovaných hodin byla jedna učena s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku ve střední škole. Deset hodin bylo učeno s odbornou způsobilostí, ale bez pedagogické způsobilosti. Dvě hodiny byly učeny bez odborné a pedagogické způsobilosti. Absence odborné, resp. pedagogické způsobilosti měla v části některých hodin negativní vliv na kvalitu výchovně vzdělávací práce. Kladně lze hodnotit motivační působení učitelů na žáky.

Výuka probíhala v tělocvičnách školy, které jsou vybaveny vhodně a účelně. Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Odchyly od tematických plánů byly pedagogy řádně zdůvodněny. Organizační pokyny byly vydávány jasně a srozumitelně. Výběr, sled a množství pohybových aktivit byly přiměřené náročnosti a věkovým zvláštnostem žáků.

Ve většině vyučovacích jednotek byla zřejmá snaha učitelů vést žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti. Pouze v části sledovaných hodin byli žáci vedeni k přímému osvojování nových pohybových dovedností a k využívání sportovního náčiní a náradí. Většina vyučovacích jednotek byla zaměřena na akrobacii ve sportovní gymnastice, kopanou a odbíjenou.

Ve výuce byly vhodnou formou zohledňovány individuální potřeby žáků, kteří měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastních názorů a požadavků. Pouze v malé části hodin bylo možno sledovat i přebírání některých organizačních úkolů od učitelů.

Organizace hodin většinou odpovídala psychohygienickým požadavkům. V části sledovaných hodin bylo zjištěno používání nepřesné terminologie a nespisovné češtiny. Jako klad lze hodnotit většinou správně používanou metodiku nácviku pohybových dovedností a zřejmou snahu pedagogů o bezpečnost žáků v průběhu cvičení.

K aktivizaci bylo vhodně používáno pozitivních výzev a pozitivního hodnocení jednotlivých žáků. Hodnocení žáků bylo prováděno s upozorněním na konkrétní nedostatky. Pouze v několika hodinách nebylo provedeno celkové zhodnocení podaného výkonu.

Úroveň spolupráce mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byla velmi dobrá. Sledované hodiny probíhaly v příjemné pracovní atmosféře. V průběhu všech hospitovaných hodin byla vyučujícími respektována žákova osobnost. Celkově žáci projevovali k pohybovým činnostem pozitivní vztah.

Kvalita výuky tělesné výchovy je hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty učebního oboru kadeřník

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků uvedené v tematických plánech odpovídá schváleným učebním osnovám. V předmětu technologie nejsou v tematických plánech učiva naplánována žádná technologická cvičení. Stanovené vyučovací cíle většinou odpovídající aktuálnímu složení třídy byly žákům v potřebném rozsahu sděleny pouze v některých sledovaných hodinách.

Výuku zajišťují tři pedagogové. Z tohoto počtu dva splňují požadavky odborné i pedagogické způsobilosti stanovené právní normou. Jeden z učitelů vyučuje odborné předměty bez odborné a pedagogické způsobilosti. Absence odborné a pedagogické způsobilosti neměla vliv na kvalitu vyučování.

Výuka probíhala v kmenových učebnách. V některých bylo k dispozici vybavení pro užití vizuální techniky, v jiných toto vybavení nebylo. Z hlediska názorných pomůcek je pro výuku k dispozici základní vybavení. Prostředí učeben z hlediska podnětnosti a estetičnosti bylo rozdílné, celkově je možno je hodnotit jako průměrné. Ve většině sledovaných hodin byly

vytvořeny základní podmínky pro dodržování psychohygienických zásad.

Hodiny byly tradičně strukturovány. Výrazně dominovaly frontální činnosti s převahou verbálního působení učitele. Vzhledem k uplatněným metodám a formám činnosti měla většina hodin jednotvárný charakter. Nebyly uplatněny skupinové činnosti, kooperativní prvky, samostatné a aktivní učení. Názorné pomůcky byly zařazeny pouze do několika hodin, většina vyučovacích jednotek probíhala bez využití názoru. Didaktická technika nebyla vůbec využita. Sporadicky byly užity další zdroje informací. Diferenciační prvky nebyly v podstatě uplatněny. Možnost pracovat individuálním tempem byla žákům dána jen v malém počtu vyučovacích jednotek. Informace byly žákům předkládány věcně správně. V několika hodinách byly patrné velmi dobré vědomosti žáků. Zápis pořizovaný v průběhu výkladu byl v některých hodinách značně obsáhlý a zdlouhavý. Kladně lze hodnotit snahu pedagogů vést žáky ke schopnosti aplikovat učivo.

Motivační působení bylo ve většině sledovaných hodin méně výrazné. Důsledkem byla v některých sledovaných hodinách pasivita žáků. Mezipředmětové vztahy byly uplatněny jen v několika hodinách. Vhodně byly využívány především praktické aspekty učiva. Předávané vědomosti byly často aktualizovány, spojovány se životem. Často byly využívány dříve získané vědomosti žáků. V některých hodinách byla v průběhu výchovně vzdělávacích činností uplatňována zpětná vazba. Hodnocení výkonů žáků bylo prováděno velmi stručně, popř. se hodnocení omezilo jen na klasifikaci. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení nebylo uplatněno. Opomíjeno bylo i zhodnocení vyučovacích jednotek včetně splnění stanovených výukových cílů.

Při výuce bylo patrné, že pravidla jednání jsou žákům známá. Při výuce byly zaznamenány jen ojedinělé projevy nežádoucího chování žáků. Pokud byl v hodinách vytvořen prostor pro uplatnění dotazů a názorů žáků, nebyl většinou využit. V důsledku použitých metod a forem činnosti měli žáci většinou méně prostoru pro rozvoj komunikativních dovedností.

Kvalita výuky ve sledovaných odborných předmětech je hodnocena jako průměrná.

Odborný výcvik učebních oborů kadeřník a krejčí – dámské oděvy

Dotace hodin jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty. Drobné úpravy obsahu učebních osnov jsou prováděny v rámci kompetencí ředitele. Pro jednotlivé výukové skupiny jsou zpracovány kvalitní tematické plány, které respektují učební osnovy a zohledňují návaznost mezi ročníky s ohledem na soulad teoretické a praktické výuky. Výukové cíle plněné v době inspekce vycházely z požadavků učebních osnov. Deníky odborného výcviku jsou vedeny. V jejich vyplňování nebyly shledány nedostatky.

Výuka odborného výcviku ve sledovaných skupinách byla zajišťována pěti pracovníci. Odborná způsobilost jedné a pedagogická způsobilost tří mistrových odborné výchovy není v souladu s právní normou. Absence odborné nebo pedagogické způsobilosti neovlivnila negativně úroveň výuky.

Výuka odborného výcviku probíhá převážně v prostorách školy. Pouze u oboru kadeřník vykonává šest žáků odborný výcvik na provozních pracovištích. Se všemi provozními pracovišti má ředitel uzavřenu dohodu, která je v souladu s platnými právními předpisy. Čtyři dílny pro výuku odborného výcviku oboru krejčí škola vybudovala v prostorách domova mládeže. Velikost tří dílen není vzhledem k počtu žáků a vykonávaným činnostem optimální. Odborný výcvik oboru kadeřník probíhá v ranních a odpoledních směnách ve dvou provozovnách. V době překrývání ranní a odpolední směny se k výuce využívají učebny. Do odborného výcviku je zařazeno kompenzační cvičení. Všechna pracoviště jsou dobře

a účelně vybavena pro výuku jednotlivých oborů. Materiál pro výuku byl zajištěn v dostatečném množství. Pracovní doba žáků a zařazení přestávek odpovídají platným právním předpisům. Všichni žáci absolvovali vstupní školení bezpečnosti práce a požární ochrany. Počty žáků ve skupinách u učebního oboru krejčí a druhého ročníku učebního oboru kadeřník odpovídají platným právním předpisům. Třetí a první ročník učebního oboru kadeřník se vyučuje v kombinovaných skupinách. Vybavení žáků ochrannými pomůckami je funkční a plně v souladu s vnitřní směrnicí školy.

Organizace, metody a formy práce odpovídaly stanovenému cíli a aktuálnímu složení výukové skupiny. V případě nového učiva mistrové odborné výchovy názorně předvedly operaci a žáci ji procvičovali individuálním tempem. Žáci vyšších ročníků procvičovali učivo na produktivní práci (na zakázkách – krejčí, nebo na zákaznících v provozovnách – kadeřník), což je z hlediska efektivity a smysluplnosti velkým přínosem pro školu i pro žáky. Pokyny mistrových odborné výchovy byly jasné a srozumitelné. Žáci účelně využívali zařízení jednotlivých výukových prostor. Nové učivo bylo vždy dostatečně vysvětleno a procvičováno, v případě potřeby byla žákům poskytována rada a pomoc. Učební čas byl dobře využit.

Na začátku směny byli žáci seznámeni s cílem, který plnili během dne. Před započítáním nové práce byli proškoleni z bezpečnosti práce. Zpětnou vazbu získávali vyučující průběžným ověřováním znalostí a dovedností žáků. Hodnocení mistrových bylo zaměřeno převážně pozitivně, v jedné skupině byli žáci vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení. Žáci jsou známkováni jedenkrát měsíčně. Mistrové známky zapisují do deníků evidence odborného výcviku a do učňovských knížek. Žáci, kteří vykonávají produktivní práci, jsou odměňováni v souladu s příslušnými právními předpisy a vnitřní směrnicí zpracovanou školou.

Ve sledovaných hodinách žáci převážně projevovali zájem o výuku a respektovali předem známá a dohodnutá pravidla. Nežádoucí projevy chování nebyly ve sledovaných hodinách pozorovány. Na pracovištích převládala příznivá pracovní atmosféra. Komunikace mezi mistrem a žákem byla otevřená, žáci se neostýchali ptát, vyučující poskytovali pomoc a radu.

Škola se zúčastňuje v regionu různých soutěžních a prezentačních akcí (módní přehlídky, soutěže mezi školami).

Kvalita výuky ve sledovaných skupinách odborného výcviku měla velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování, personální podmínky a interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré, materiálně technické a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení jako průměrné.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání jako průměrnou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční materiály školy byly zpracovány na základě analýzy podmínek, ve kterých se škola nacházela. Obsahují i dlouhodobé cíle stanovené pro domov mládeže. Koncepční záměry reagují na požadavky trhu práce. Roční plán práce i plány měsíční vycházejí z koncepčních záměrů. Stanovené cíle jsou reálné a jsou průběžně plněny. Pracovníci školy mají možnost podílet se na stanovení cílů především prostřednictvím rady poradních a metodických orgánů. Z pořizovaných zápisů je zřejmé, že tato možnost je pracovníky průběžně využívána. V průběhu inspekční činnosti byly předloženy i dokumenty, které obsahují kladná stanoviska sociálních partnerů školy k některým dlouhodobým záměrům. Plánování má charakter uceleného systému plánů s vymezením úkolů v jednotlivých oblastech školy včetně stanovení termínů a odpovědnosti.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá v souladu se schválenými učebními plány. Platné učební osnovy pro jednotlivé obory jsou dodržovány. Dílčí nedostatky byly zjištěny v tematických plánech učiva při plánování technologických cvičení v předmětu technologie u učebního oboru kadeřník a laboratorních prací v předmětu chemie.

Vzhledem ke skutečnosti, že škola nevykazuje žádné žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, nezpracovává pro tyto žáky individuální plány. Žáci, kteří mají diagnostikované specifické poruchy učení, jsou školou evidováni a je jim především v jazykových předmětech věnována individuální péče.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu plánování jako velmi dobrou.

Organizování

Kompetence pracovníků jsou v organizačním řádu a dalších interních dokumentech zcela jasně vymezeny. Organizační struktura je přehledná, propracovaná a umožňuje efektivní řízení školy.

Důležité místo v činnosti školy zauímají poradní a metodické orgány. Přenos informací mezi těmito orgány je zajištěn. Z jednání jsou pořizovány zápisy, které mají v převážné většině velmi dobrou vypovídací hodnotu. Vedení školy průběžně využívá informace, které získává jak od poradních, tak od metodických orgánů.

Pracovníci školy i žáci mají přístup k potřebným informacím. Tyto informace získávají při osobních kontaktech, prostřednictvím nástěnek, školního rozhlasu. Ucelené informace jak pro pracovníky, tak pro žáky jsou k dispozici ve vytvořené počítačové síti – mj. i ve školním studijním a informačním centru. Výrazným pozitivním rysem je skutečnost, že přenos informací mezi školou a žáky, mezi školou a rodiči je obousměrný, jak dokazují zápisy z jednání samosprávných orgánů - rady rodičů, domovní rady a rady žáků. Z předložených dokladů je zřejmé, že rodiče jsou průběžně informováni o chování a prospěchu svých dětí.

Škola organizuje celou řadu akcí, kterými se výrazným způsobem prezentuje na veřejnosti (regionální tisk, televize, přehlídky, výstavy, dny otevřených dveří, divadelní představení). Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 obsahuje veškeré informace požadované zákonem č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Její součástí je i vyhodnocení činnosti domova mládeže. Pro veřejnost představuje zdroj informací o aktuálním stavu školy. Zpráva byla projednána s pracovníky školy a předložena zřizovateli a příslušnému orgánu státní správy.

Organizace vyučování žáků odpovídá závazným právním normám. Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti je řádně vedena. V třídních knihách bylo zjištěno jen malé množství drobných nedostatků administrativního charakteru.

Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou jednoznačná, včasná, adresná. Z předložené dokumentace je patrné, že ředitel školy využívá podněty a připomínky pracovníků v zájmu zkvalitnění činnosti.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu organizování jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Styl organizování a vedení umožňuje participaci všech pracovníků na řízení školy. Operativní řízení vedení školy vychází z kontrolní činnosti, reaguje na potřeby zajištění provozu školy, pracovníků a žáků.

Pedagogický sbor je stabilizovaný, fluktuace pedagogických pracovníků je nízká. Většina interních učitelů má vysokoškolské vzdělání. Jeden z pedagogů získává odborné vzdělání studiem na vysoké škole, další čtyři si doplňují pedagogickou způsobilost. Kurzů, školení a odborných exkurzí se účastní zejména učitelé odborných předmětů. Vedení školy zdůrazňuje důležitost samostudia. Sbírky jsou průběžně doplňovány velkým množstvím odborné literatury.

Iniciativa a tvořivost pracovníků se uplatňuje při budování odborných učeben, výzdobě společných prostor, při tvorbě testů klíčového učiva a skript pro odborné předměty, při tvorbě pomůcek, organizování soutěží odborných znalostí apod.

Pro začínající učitele jsou ustanoveni uvádějící učitelé. Spolupráce probíhá formou hospitací, rozborů a konzultací.

Kritéria pro přiznání osobních příplatků a odměn jsou vedoucími pracovníky stanovena pro jednotlivé úseky. Zaměstnancům jsou kritéria známa.

Ve škole je realizován systém pravidelného hodnocení jednotlivých úseků.

Česká školní inspekce hodnotí vedení a motivování pracovníků jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrola má systematický charakter, zahrnuje oblast výchovy a vzdělávání žáků, vedení povinné dokumentace, bezpečnost práce, hygienu a požární ochranu, dodržování ekonomických ukazatelů, efektivitu hospodaření, činnost domova mládeže a školní jídelny. Základním dokumentem, který vymezuje sledované úseky a činnosti, osobní zodpovědnost a termíny, je Vnitřní kontrolní systém. Kontrolou jsou pověřeni všichni vedoucí pracovníci. Kontrolní zjištění jsou nejméně dvakrát měsíčně projednávána na poradách vedení školy.

Kontroly práce zejména třídních učitelů a dodržování bezpečnosti práce probíhají podle Plánu hospitací a kontrol na rok 2000/2001. Ze zápisů z porad učitelů vyplývá, že úkoly jsou stanovovány adresně s určením termínů a že plnění úkolů z minulých porad je na následujících setkáních kontrolováno. Na poradách školy vedoucí pracovníci podávají přehled o kontrolách a stanovují závěry z kontrolní a hospitační činnosti. Hospitační činností jsou pověřeni všichni vedoucí pedagogičtí pracovníci. Plánované hospitace pokrývají všechny vyučující a třídy, v případě potřeby jsou operativně zařazovány následné hospitace, které jsou zaměřeny na sledování určitých specifik. Hospitační a kontrolní zjištění jsou s pracovníky prokazatelně projednávána.

Vedením školy jsou pravidelně vyhodnocovány jednotlivé sledované oblasti, opatření následně zařazována do plánů činností i kontrol.

K zjišťování dosažené úrovně znalostí žáků slouží interní testy klíčového učiva, které jsou zadávány dvakrát ročně. Zpětnou vazbu vedení školy získává také z výsledků maturitních a závěrečných zkoušek, soutěží, z uplatnění absolventů na trhu práce apod.

Česká školní inspekce hodnotí kontrolní mechanismy jako příkladné.

Hodnocení kvality řízení

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu řízení jako příkladnou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Domov mládeže

V domově mládeže bylo v průběhu inspekční činnosti ubytováno 67 žáků, kteří byli umístěni ve čtyřech výchovných skupinách. Počet žáků ve výchovné skupině je v souladu s vyhláškou č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže.

Vzdělávací a výchovnou činnost zajišťuje šest vychovatelů, z tohoto počtu vykonává jeden pracovník funkci vedoucího vychovatele. Všichni vychovatelé, s jedinou výjimkou, splňují požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost stanovené právní normou. Jedna z vychovatelek splňuje pouze požadavek na odbornou způsobilost. Vychovatelé zajišťují jak denní, tak noční služby.

Domov je zařazen do II. kategorie. Vybavení pokojů i příslušenství je na dobré úrovni. Nábytek je většinou starší, ale funkční. V domově mládeže byla zahájena postupná výměna starého nábytku. Žáci se mohou podílet na výzdobě pokojů. Ubytování žáci mají k dispozici i další prostory – např. společenské místnosti a posilovnu. Ve společenských místnostech mohou kromě televize využívat video s menším počtem videokazet, počítače a elektrošipky. Pro uchování potravin mají k dispozici ledničku, pro přípravu nápojů a jednoduchých jídel varnou konvici, mikrovlnnou troubu a elektrický vařič. Vlastní elektrospotřebiče se zapojením do sítě nemohou ubytovaní žáci používat. K provozování sportovních aktivit využívají tělocvičnu. Pro potřeby žáků jsou odebírána tři periodika. V domově je k dispozici knihovna. Fond knihovny byl dle záznamů v přírůstkovém seznamu doplňován jen minimálně a výrazně v něm převažují starší tituly. Vzhledem k četnosti výpůjček v tomto školním roce je možno konstatovat, že fond knihovny je využíván jen v malém rozsahu.

Výchova je zaměřena do různých oblastí a zaručuje tak rozvoj osobnosti ubytovaných žáků. Výrazná je orientace na zájmové aktivity. V domově pracuje čtrnáct zájmových kroužků s různým zaměřením. Operativní plánování vychází z pravidelných porad vychovatelů a je zajištěno měsíčními a týdenními plány. Žáci jsou informováni o plánovaných akcích. Dokumentace zařízení je vedena na předepsaných nosičích.

V domově jsou vytvořeny podmínky pro spontánní i řízenou zájmovou činnost. Řízená činnost je zajišťována pracovníky domova. Kromě toho mají žáci možnost zapojovat se do zájmových aktivit nabízených dalšími subjekty. Sociálně patologické jevy, které se vyskytují jen ojediněle, jsou účinně řešeny pomocí výchovných opatření. V rámci spontánních činností jsou

zohledňovány individuální požadavky žáků při přípravě na vyučování. Škola zajišťuje pro ubytované žáky prostřednictvím školní jídelny celodenní stravování.

Režim domova mládeže upravuje vnitřní řád. Režimová ustanovení mají standardní rozsah. Pozitivem řádu jsou zapracovaná a v praxi uplatňovaná práva ubytovaných žáků. Některá ustanovení (např. body 1 a 2 výchovných opatření) nejsou formulována s potřebnou přesností, do výchovných opatření jsou zahrnuty i pochvaly a ocenění. V činnosti domova jsou uplatňovány prvky spolupráce a soutěživosti. Motivační účinek má soutěž zaměřená na kvalitu úklidu ložnic žáků. V domově je ustanovena domovní rada, která se schází dle potřeby. Z jednání jsou pořizovány zápisy, které mají dobrou vypovídací hodnotu.

Vedoucí pracovníci provádějí plánovitou a průběžnou kontrolu činnosti domova mládeže. Zápisy z kontrol mají velmi dobrou vypovídací hodnotu a umožňují exaktně zhodnotit celkovou činnost.

Česká školní inspekce hodnotí jeho činnost jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Koncepce rozvoje SOU do roku 2004,
- plán práce školy na školní rok 2000/2001,
- měsíční plány,
- plán hospitací a kontrol na rok 2000/2001,
- organizační řád školy,
- zápisy z porad vedení, zápisy z porad učitelů,
- zápisy z porad úseků, záznamy z kontrol,
- kritéria pro přiznání osobních příplatků a odměn,
- tematické plány,
- Organizační směrnice o odměňování žáků za produktivní práci,
- deníky odborného výcviku,
- smlouva o zajištění odborného výcviku, dohoda o výkonu dozoru nad uční v období odborného výcviku,
- Organizační směrnice o poskytování ochranných pomůcek,
- rozhodnutí okresního hygienika o provozu učňovské dílny švadlena, dámská krejčová a operátor výroby,
- zápisy z jednání předmětových komisí a metodických komisí,
- zápisy z jednání rady rodičů, zápisy z jednání rady žáků,
- plány činnosti předmětových a metodických komisí,
- plán výchovného poradenství,
- přehled o žácích s poruchami učení,
- vyjádření sociálních partnerů (ŠÚ Pelhřimov, města Pelhřimov, Okresní hospodářské komory Pelhřimov, Úřadu práce Pelhřimov) k otevření nového studijního oboru,

- dlouhodobá koncepce domova mládeže,
- týdenní plány činnosti domova mládeže,
- zápisy z jednání domovní rady,
- měsíční plány výchovy mimo vyučování,
- plán sportovních akcí na školní rok 2000/2001,
- plán kulturních akcí na školní rok 2000/2001,
- zápisy z porad vychovatelů,
- deníky výchovných skupin,
- záznamy o práci zájmových kroužků,
- denní záznamy domova mládeže,
- propustkové knížky,
- evidence výpůjček v knihovně domova mládeže,
- přírůstkový seznam knihovny domova mládeže,
- řád domova mládeže,
- hospitační záznamy inspekčního týmu.

ZÁVĚR

Střední odborné učiliště Pelhřimov vyučuje studijní a učební obory uvedené v Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaném MŠMT pod čj. 31 213/99-21 dne 20. 10. 1999 s účinností od 1. 9. 1999.

Výuka probíhá v souladu s platnými učebními dokumenty. Plánování a příprava výuky, interakce a komunikace a personální podmínky jsou velmi dobré. Materiálně technické a psychohygienické podmínky, organizace, metody a formy výuky, motivace a hodnocení jsou na průměrné úrovni.

Obsah a forma odborného výcviku odpovídá učebním dokumentům. Činnosti vykonávané žáky odpovídaly věku a stanoveným výukovým cílům. Při výuce byla zřejmá propojenost teorie s praxí.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu má jasně stanovená pravidla a přehlednou strukturu, která umožňuje účinné řízení. Vnitřní i vnější informační systém je funkční.

Ředitel školy se řídí obecně závaznými právními předpisy. Povinná dokumentace je vedena přehledně a správně. Dokumenty jsou zpracovány s potřebnou konkretizací, s určením termínů a odpovědnosti. Plnění úkolů je vedením školy sledováno a vyhodnocováno.

V době konání inspekce nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání a řízení jako v e l m i d o b r o u .

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Jarmila Bílkovská	.....
Členové týmu	Mgr. František Číhal	.....
	PhDr. Milan Matějů	.....
	Mgr. Václav Strnad	.....

V Pelhřimově dne 28. května 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. 6. 2001

razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Jiří Čekal	.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
OÚ referát školství	2001-06-27	121/01
KÚ odbor školství:	2001-06-27	122/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.